

Szegedi Ítéltábla
Bf.III.616/2015/13.

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2016. május 17. napján tartott fellebbezési nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt **a vádlott** ellen indított büntetőügyben a **Szolnoki Törvényszék** 2015. július 17. napján kihirdetett **3.B.382/2014/28.** számú ítéletét **m e g v á l t o z t a t j a** akként, hogy

a börtön tartamát 2 (kettő) év 6 (hat) hónapra, a közügyektől eltiltás tartamát 3 (három) évre **enyhíti.**

A magánokirat-hamisítással kapcsolatos cselekmény megnevezése helyesen folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége.

A NAV által előterjesztett igényt elutasítja.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-alföldi Regionális Bűnügyi Igazgatóság Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Vizsgálati Osztály II. Bűnjelkezelőjénél 31/2013/1. tételszám alatt bevételezett 2 db, az **(1. sz. gazdasági társaság)** 2008. és 2009. évi könyvelését tartalmazó DVD lemez lefoglalását megszünteti és megállapítja, hogy azokat a büntetőügy iratainak mellékleteként kell kezelni.

Egyebekben az első fokú ítéletet **helybenhagyja.**

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárás során felmerült 347.930.- (háromszáznegyvenhétezer-kilencszázharminc) forint bűnügyi költség megfizetésére, külön felhívásra az állam javára.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság a vádlottat folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette [1978. évi IV. tv. 310. § (1) és (4) bekezdés], folytatólagosan elkövetett okirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §] és 2 rendbeli számvitel rendjének megsértése büntette [1978. évi IV. tv. 289. § (1) bekezdés a) és b) pont, (4) bekezdés b) pont] miatt - halmazati büntetésül - 3 év 6 hónap börtönbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. A NAV polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. Kötelezte a vádlottat 635.375.- forint bűnügyi költség megfizetésére az államnak.

Az első fokú ítélet ellen a védő jelentett be fellebbezést, elsősorban felmentésért, másodsorban enyhítésért, a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése érdekében.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.311/2015/1-II. számú átiratában az első fokú ítéletnek, az adócsalás büntette és a számvitel rendjének megsértése büntette vonatkozásában a jogi indokolásnak a keretjogszabályokkal való kiegészítése mellett, a helybenhagyását indítványozta azzal, hogy az okirat-hamisítás vétségének helyes megnevezése magánokirat-hamisítás vétsége. Eljárási szabálysértéseket és azt észrevételezte, hogy a vádlottal szemben indokolt lett volna a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás alkalmazása is, de súlyosításra irányuló fellebbezés hiányában csak ennek megállapítása lehetséges.

Eljárási szabálysértésként azt jelölte meg, hogy a tanúk kihallgatása, illetve **(tanú neve)** tanú mentességi jogára való figyelmeztetése nem a törvénynek megfelelően történt.

A védő, a másodfokú eljárásban fellebbezését írásban indokolta, melyben azt akként módosította, hogy elsődlegesen az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, másodlagosan az első fokú ítélet megváltoztatását és a kiszabott büntetés enyhítését, felfüggesztett börtönbüntetés kiszabását indítványozta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete nagyszámú bizonyítási cselekmény elmulasztása miatt olyan mértékben megalapozatlan, hogy ennek kiküszöbölése csak hatályon kívül helyezéssel oldható meg. A bizonyítási eljárás és az első fokú ítélet hiányosságaiaként a következőket jelölte meg:

- az ügyben eljáró (szakértő neve) igazságügyi adó-, járulék és könyvszakértő szakvéleményéből kitűnően a szakértő nem kapta meg vizsgálatához az **(1. sz. gazd. társ.)** adóellenőrzését lezáró jegyzőkönyvet a 36 darab melléklettel, valamint a másodfokú jogerős adóhatározatot, melyek nélkül önhibáján kívül a szakvéleménye nem is lehet megalapozott,
- az elsőfokú bíróság ítélete meghozatalakor abból a téves alapállásból indult ki, hogy az **(1. sz. gazd. társ.)** kizárólag valós gazdasági tevékenységet végzett, annak ellenére, hogy az adóellenőrként eljáró I. számú tanú ezzel kapcsolatban ellentmondó vallomásokot tett és ezt a megállapítást cáfolja a fiktív számlák kibocsátását megállapító első fokú adóhatósági határozat is,
- e határozat megállapításai alapján az **(1. sz. gazd. társ.)** által 2008 és 2009 években a **(2. sz. gazd. társ.)**, a **(3. sz. gazd. társ.)**, valamint a **(4. sz. gazd. társ.)** vonatkozásában kibocsátott és befogadott fiktív számlák áfa tartalmát álláspontja szerint levonásba kellett volna helyezni, miáltal az adóbevétel csökkentés mértéke csupán 45.342.957.- forint, melyre tekintettel a vádlott adócsalási cselekménye enyhébben, mégpedig az 1978. évi IV. tv. 310. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő, 1-5 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő adócsalás büntettének minősül,
- az első fokú ítéletben álláspontja szerint összeadási hibák is vannak, a 2008. I. negyedévi nettó árbevétel megállapítása irratellenes,
- az árbevétel eltérések hatásai sehol nem jelennek meg az ítéletben,
- nem jelölte meg az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott melyik áfa törvény, melyik rendelkezését sértette meg, ugyanakkor nem volt figyelemmel arra, hogy a 2008. január 1. napján hatályba lépett új áfa törvény alapján, a 2007 évről áthúzódó ügyletek vonatkozásában még a régi áfa törvény rendelkezéseit kellett alkalmazni,
- az ítéletben szereplő táblázatokban sehol nem szerepel, és azokból nem vezethető le, hogy a vádlott az adóbevételt milyen összegekkel csökkentette, és
- álláspontja szerint a vádlott a gazdasági társaság vagyoni helyzetének áttekintését, ellenőrzését nem hiúsította meg, hiszen az adóhivatal is ellenőrizni tudta a társaság gazdálkodását és megállapítást is tudott tenni,
- de ennek megvalósulása esetén is, tévesen minősítette az elsőfokú bíróság a számvitel rendje megsértésének büntettét 2 rendbeli bűncselekménynek, mivel az irányadó tényállás szerint, gyakorlatilag folyamatosan megszegő magatartásról van szó, mely mellett 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett bűncselekményt kellett volna megállapítani.

Az enyhítés körében álláspontja szerint, az elsőfokú bíróság a jelentős időmúlást nem értékelte kellő súllyal, valamint azt sem, hogy a vádlott igen jelentős ideig volt a büntetőeljárás súlya alatt.

Eljárási szabálysértésként észrevételezte, hogy a 2015. június 30. napján elkészült szakvéleményt csak a 2015. július 1. napján tartott tárgyaláson kapták kézhez a vádlottal úgy, hogy e tárgyalási napra maga a szakértő is meg volt idézve és meghallgatásra is került. Így, nem volt lehetőség a szakvélemény áttanulmányozására és idő hiányában a szakértőnek kérdések feltevésére. A 2015. július 10. napján tartott tárgyaláson pedig már perbeszédre került sor és ekkor került átadásra a módosított vádirat, amire szintén nem kaptak lehetőséget, hogy a módosítást ésszerű és méltányos határidőn belül tanulmányozhassák, mert 2015. július 17. napján már határozathozatalra került sor. A határozathirdetésen sem ő, sem a vádlott nem volt jelen, ennek ellenére csak az ítélet rendelkező részét kapták meg először, majd az indokolásos ítélet részére, csak 2015. augusztus 13-án került postázásra.

Az ítélet tábla az enyhítésre irányuló védői fellebbezést részben alaposnak ítélte.

A védő a fellebbezés indokolásában és az ügyben 2016. február 16. napján tartott fellebbezési nyilvános ülésen bizonyítási indítványokat terjesztett elő, melyekhez a vádlott is csatlakozott. A fellebbezése indokolásában felvetettek, valamint az áfa törvény 55. § (1) és (2) bekezdése és 147. § (1) bekezdése alapján a kimenő fiktív számlák csökkentésére irányuló és a tényleges adóbevételt csökkentő számlákhoz tartozó összegek elkülönítésére, az ügyben kirendelt (szakértő neve) igazságügyi adó-, járulék és könyvszakértő meghallgatását, valamint az **(1. sz. gazd. társ.)** felszámolójának nyilatkoztatását indítványozta arra vonatkozóan, hogy a társaság tulajdonában lévő nagy értékű ingatlanok eladásra kerültek-e, abból milyen összeg folyt be, s ebből milyen mértékben csökkenthető a vádlott adóhatóság felé fennálló tartozása.

Az első fokú ítélet tényállása részben megalapozatlan, mert nincs felderítve a **(2. sz. gazd. társ.)**, a **(3. sz. gazd. társ.)**, illetve a **(4. sz. gazd. társ.)** vonatkozásában kibocsátott és befogadott fiktív számlák értéke, illetve hogy ezek befolyásolták-e és milyen mértékben az adott bevallási időszakok áfa hiányát. Ezért az ítélet tábla a megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében a védőnek az első fokon eljárt igazságügyi adó-, járulék és könyvszakértő meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványának helyt adva, az ügyben a Be. 353. § (1) és (2) bekezdése alapján bizonyítást rendelt el, tárgyalást tűzött ki, és elrendelte (szakértő neve) igazságügyi adó-, járulék és könyvszakértő által kiegészítő szakvélemény elkészítését, valamint a tárgyalásra történő megidézését és meghallgatását. Az **(1. sz. gazd. társ.)** felszámolójának a nagy értékű ingatlanok eladására vonatkozó megkeresésére irányuló bizonyítási indítványt viszont elutasította, mert ez a vádlott büntetőjogi felelősségét nem érinti.

Eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor a tanukat úgy hallgatta ki, hogy lényegében már a kihallgatás elején ismertette a tanúk nyomozati vallomását, és ezt követően válaszoltak a tanúk a hozzá intézett kérdésekre. A Be. 88. § (1) bekezdése szerint a tanú a kihallgatás során a hozzá intézett kérdésekre válaszol, de arra is módot kell neki adni, hogy a vallomását összefüggően előadja, és csak ezt követően kell annak okát tisztázni, ha a vallomása eltér a korábbi vallomásától.

Eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor (szakértő neve) igazságügyi adó-, járulék és könyvszakértő 2015. július 1. napján tartott tárgyaláson történt meghallgatásakor, a Be. 110. § (1) bekezdése alapján nem tisztázta, hogy a szakértővel szembe nincs-e kizáró ok (első fokú 24. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal). A nyomozati iratokból viszont megállapítható, hogy a kirendelő végzésben felhívták a szakértőt, hogy a vele szemben felmerült kizárási, illetve

mentességi okot köteles a kirendelőnek haladéktalanul bejelenteni (nyomozati iratok 1. kötet 143. oldal). Mivel ilyen irányú bejelentés sem a szakértő, sem más részéről nem érkezett, és olyan adat sem állt rendelkezésre, hogy (szakértő neve) igazságügyi szakértő az eljárásból bármilyen okból kizárt, az eljárási szabálysértés garanciális jogokat nem sért súlyosan (BH 2006. 279. II. rész).

Eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság azáltal is, hogy a vádlott és a védő részére - mivel az első fokú ítélet kihirdetésekor nem voltak jelen - először csak a kihirdetett ítélet rendelkező része került kiadásra annak ellenére, hogy a Be. 346. § (2) bekezdése alapján a fellebbezés az elsőfokú bíróság ítéletének bármely rendelkezése vagy kizárólag az indokolás ellen is irányulhat. Ugyanakkor, a Be. 324. § (1) bekezdésére figyelemmel, a Be. 325. § (2) bekezdése alapján nem lettek figyelmeztetve a fellebbezési jogosultságukra sem. Az első fokú ítélet rendelkező részét a vádlott 2015. július 29. napján, védője 2015. július 28. napján vette át. Ellene a védő, ehhez képest határidőben, 2015. augusztus 4. napján postára adott, és az elsőfokú bírósághoz 2015. augusztus 5. napján érkezett fellebbezést jelentett be. Ezt követően az indokolásos ítéletet a védőnek tértivevény nélkül küldték meg, a vádlott pedig a neki tértivevénnyel megküldött indokolásos ítéletet 2015. augusztus 19. napján vette át. Mivel a védői fellebbezés bejelentésére a fentiek szerint az első fokú ítélet rendelkező részének kézbesítését követően határidőben került sor, az ítéletábra a fellebbezését joghatályosnak tekintette.

A fentiek relatív eljárási szabálysértések, így az ügy érdemére kihatással nem voltak.

Eljárási szabálysértés - az ügyészi észrevételezéssel szemben - nem valósult meg a vádlott férjének, **(tanú neve)**-nek a tanúkenti kihallgatása során, mert az elsőfokú bíróság kihallgatásának elején tisztázta a mentességi okot és a jogaira figyelmeztette. A tanú nyilatkozott, hogy a vádlott férje, majd, a Be. 82. § (1) bekezdés a) pontjára történt figyelmeztetése akként került a jegyzőkönyvbe rögzítésre, hogy „Mentességi jogára történt figyelmeztetés után: vallomást kívánok tenni.” Ezt követően pedig megtörténtek a további, a Be. 82. § (1) bekezdés b) pontja, és a Be. 85. § (3) bekezdése szerinti törvényes figyelmeztetések is, melyekre a tanú azt válaszolta, hogy megértette. Mindezeket a tárgyalási jegyzőkönyv a fentiek szerint tartalmazza (első fokú 24. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal utolsó két bekezdése és 3. oldal 1. bekezdése). Eljárási szabálysértés azért nem történt, mert az ügyész által hivatkozott Be. 85. § (3) bekezdése, de a Be. 82. § (2) bekezdése sem a törvény szó szerinti szövegével való figyelmeztetést írja elő.

Az ítéletábra álláspontja szerint eljárási szabálysértés szintén nem valósult meg azáltal, hogy az igazságügyi adó-, járulékos és könyvszakértő véleményét a vádlott és a védő csak azon a tárgyaláson kapta meg, amikor a szakértő is megidézésre és meghallgatásra került, illetve hogy a perbeszéd előtt került sor a vádmódosítás átadására. Az iratokból ugyanis megállapítható, hogy a szakértői vélemény átvétele után és a szakértő meghallgatása előtt a védő úgy nyilatkozott, időt kér a szakvélemény átnézéséhez, és észrevételt fog tenni, de úgy gondolja a szakértő még egyszeri megidézésére nem lesz szükség és kérdése sem lesz hozzá (első fokú 24. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal 4. bekezdés). Így, amennyiben mégis kérdéseket szándékozott feltenni a szakértőnek, ilyen indítványát a következő, kilenc nap múlva, 2015. július 10. napjára kitűzött tárgyalásig, illetve a perbeszéd előtt is megtehetette volna. A perbeszéd előtt megkapott vádmódosítás miatt pedig, a Be. 310. § (2) bekezdése alapján lehetőség volt a tárgyalás elnapolásának indítványozására, melyre szintén nem került sor, annak áttekintésére elegendőnek tartották az erre biztosított harminc perc időt.

A másodfokú tárgyaláson a védő, a vádlott érdemi kihallgatását indítványozta arra figyelemmel, hogy beismerő vallomást akar tenni. A Be. 117. § (5) bekezdése szerinti rendelkezés azt jelenti,

hogy a terhelt védekezésére az eljárás során bármikor módot és lehetőséget kell adni. A vallomástételre vonatkozó igénye viszont az elsőfokú bírósági eljárásban érvényesül korlátlanul, a másodfokú eljárásban ugyanis ennek határt szab a bíróság megalapozott tényálláshoz kötöttsége [Be. 351. § (1) bekezdés], és a bizonyítás felvételének korlátozottsága [Be. 353. § (1) bekezdés]. Megalapozott tényállás esetén a másodfokú eljárásban a vádlott vallomástételére - indítványra - csak a fellebbezésben állított új ténnyel kapcsolatban, vagy akkor és annyiban kerülhet sor, ha és amennyiben - a fellebbezésben előadottak szerint - a vallomás új bizonyítékot jelent (Büntetőeljárás jog kommentár a gyakorlat számára 2003-2012. október 30-ig, HVGORAC Kiadó, I. kötet 22. pótlás 431. oldal 3. pont). Arra tekintettel, hogy az első fokú ítélet tényállása a vádlott személyi körülményeire is felderítetlen, az ítélőtábla a bizonyítási eljárás keretében elrendelte a kihallgatását. A Be. 117. § (2) bekezdése szerinti vallomás megtagadási jogára történt figyelmeztetés után úgy nyilatkozott, hogy vallomást kíván tenni.

A vádlott és (szakértő neve) igazságügyi adó-, járulék és könyvszakértő meghallgatása után a védő fellebbezését fenntartotta, de pontosította és kiegészítette azzal, hogy egyetért az ügyész által hivatkozott eljárási szabálysértésekkel, az első fokú ítéletet továbbra is megalapozatlannak tartja, mely a másodfokú eljárásban nem küszöbölhető ki. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a keretjogszabályokat hiányosan, tévesen, nem megfelelő szerkezeti elhelyezéssel hívta fel, az első fokú ítélet nem jelölte meg, hogy a vádlott mely időpontokban lett volna köteles szabályos adóbevallások benyújtására, nem tartalmazza, hogy a vádlottnak nincs mérlegképes könyvelői végzettsége és soha nem is volt, és téves a NAV polgári jogi igényének egyéb törvényes útra való utasítása, mert a NAV jogerős megállapítására tekintettel azt el kellett volna utasítani. Kifogásolta még, hogy az elsőfokú bíróság a vádlottat nem a törvény szövegének megfelelően rendelkezve börtönbüntetésre ítélte, és helytelen az adócsalás büntettének a minősítő körülmények nélküli megnevezése.

A büntetés kiszabása körében a másodfokú eljárásban feltárt további enyhítő körülményeket indítványozta figyelembe venni, a súlyosító körülmények köréből pedig mellőzni a többszörös halmazatot és a hasonló jellegű bűncselekmények elszaporodottságát.

Az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján felülbírálván az ítélőtábla az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértést nem észlelt. A felvett bizonyítás, az iratok egybehangzó adatai és a vádlottnak a másodfokú eljárásban tett vallomására figyelemmel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján az alábbiak szerint kiegészítette, helyesbítette:

A vádlott értékesítési koordinátorként dolgozik, havi jövedelme 100.000.- forint. A férje biztonsági cégnél szokott helyettesítést vállalni alkalmanként vagy folyamatosan, ha folyamatosan dolgozik, akkor jövedelme havi kb. 150.000.- forint és a gyerekeik is támogatják őket.

A vádlott cukorbetegség, krónikus májgyulladás, övsömör, alvászavar és depresszió megbetegedésekben szenved.

Az adóhiányok az egyes bevallási időszakokra a **(2. sz. gazd. társ.)** és a **(4. sz. gazd. társ.)** fiktív számláinak áfa tartalmát is figyelembe véve a következők:

2008. I. negyedév	fizetendő adó e Ft		előzetes áfa e Ft	
	növekedés	csökkenés	növekedés	csökkenés egyenleg
főkönyvhöz igazítás	0	9 994	0	134 -8 960

miatt					
adathamisítás miatt	0	0	0	11 815	11 815
összesen:		9 994		11 949	1 955
adóhiány					1 955

2008. II. negyedév	fizetendő adó e Ft		előzetes áfa e Ft		
	növekedés	csökkenés	növekedés	csökkenés	egyenleg
főkönyvhöz igazítás miatt	68	0	9 289	0	-9 221
adathamisítás miatt	0	0	0	20 444	20 444
összesen:	68		9 289	20 444	11 223
adóhiány					11 223

2008. III. negyedév	fizetendő adó e Ft		előzetes áfa e Ft		
	növekedés	csökkenés	növekedés	csökkenés	egyenleg
főkönyvhöz igazítás miatt	0	4 884	0	49	-4 835
adathamisítás miatt	0	0	0	18 410	18 410
összesen:		4 884		18 459	13 575
adóhiány					13 575

2008. október	fizetendő adó e Ft		előzetes áfa e Ft		
	növekedés	csökkenés	növekedés	csökkenés	egyenleg
főkönyvhöz igazítás miatt	0	0	0	2 330	2 330
adathamisítás miatt	0	0	0	3 820	3 820
összesen:				6 150	6 150
adóhiány					6 150

2008. november fizetendő adó e előzetes áfa e Ft

	növekedés	csökkenés	növekedés	csökkenés	egyenleg
főkönyvhöz igazítás miatt	0	0	0	180	180
adathamisítás miatt	0	0	0	4 220	4 220
(2. sz. gazd. társ.) számla miatt				1 394	1 394
összesen:				5 794	5 794

2008. december	fizetendő adó e Ft		előzetes áfa e Ft		
	növekedés	csökkenés	növekedés	csökkenés	egyenleg
főkönyvhöz igazítás miatt	0	10 000	3 438	0	-13 438
bizonylat nélk. könyvelés	0	0	0	11 000	11 000
adathamisítás miatt	0	0	0	3 423	3 423
összesen:		10 000	0	14 423	985
adóhiány					985

2009. január	fizetendő adó e Ft		előzetes áfa e Ft		
	növekedés	csökkenés	növekedés	csökkenés	egyenleg
főkönyvhöz igazítás miatt	0	0	6 317	0	-6 317
bizonylat nélk. könyvelés	0	0	0	0	0
adathamisítás miatt	0	0	0	12 090	12 090
összesen:			6 317	12 090	5 773
adóhiány					5 773

2009. február	fizetendő adó e Ft		előzetes áfa e Ft		
	növekedés	csökkenés	növekedés	csökkenés	egyenleg
főkönyvhöz igazítás miatt	0	0	0	0	
bizonylat nélk. Könyvelés	0	0	0	368	368
adathamisítás miatt	0	0	0	0	0
(4. sz. gazd. társ.) számla miatt				3 030	3 030
összesen:				3 398	3 398
adóhiány					3 398

2009. március	fizetendő adó e Ft		előzetes áfa e Ft		
	növekedés	csökkenés	növekedés	csökkenés	egyenleg
főkönyvhöz igazítás miatt	0	3 906	5 261	0	-9 167
bizonylat nélk. könyvelés	0	0	0	4 200	4 200
adathamisítás miatt	0	0	0	5 261	5 261
összesen:		3 906	5 261	9 461	294
adóhiány					294

2009. április	fizetendő adó e Ft		előzetes áfa e Ft		
	növekedés	csökkenés	növekedés	csökkenés	egyenleg
főkönyvhöz igazítás miatt	0	0	8 532	0	-8 532
bizonylat nélk. Könyvelés	0	0	0	4 002	4 002
adathamisítás miatt	0	0	0	8 530	8 530
(2. sz. gazd. társ.) számla miatt				569	569
összesen:			8 532	13 101	4 569
adóhiány					4 569

2009. május	fizetendő adó e Ft		előzetes áfa e Ft		
	növekedés	csökkenés	növekedés	csökkenés	egyenleg

főkönyvhöz igazítás miatt	0	0	10 273	0	-10 273
bizonylat nélk. könyvelés	0	6 000	0	8 380	2 380
adathamisítás miatt	0	0	0	10 273	10 273
összesen:		6 000	10 273	18 653	2 380
adóhiány					2 380

2009. június	fizetendő adó e Ft		előzetes áfa e Ft		
	növekedés	csökkenés	növekedés	csökkenés	egyenleg
főkönyvhöz igazítás miatt	0	0	7 372	0	-7 372
bizonylat nélk. Könyvelés	0	0	0	6 200	6 200
adathamisítás miatt	0	0	0	7 372	7 372
(2. sz. gazd. társ.) számla miatt				271	271
összesen:			7 372	13 843	6 471
adóhiány					6 471

2009. július	fizetendő adó e Ft		előzetes áfa e Ft		
	növekedés	csökkenés	növekedés	csökkenés	egyenleg
főkönyvhöz igazítás miatt	0	0	5 750	0	-5 750
bizonylat nélk. könyvelés	0		0	6 225	6 225
adathamisítás miatt			0	5 750	5 750
összesen:			5 750	11 975	6 225
adóhiány					6 225

2009. augusztus	fizetendő adó e Ft		előzetes áfa e Ft		
	növekedés	csökkenés	növekedés	csökkenés	egyenleg
főkönyvhöz igazítás miatt	0	0	10 250	0	-10 250
bizonylat nélk. Könyvelés	0	7 500	0	16 287	8 787
adathamisítás miatt	0	0	0	2 107	2 107
(2. sz. gazd. társ.) számla miatt				41	41
összesen:		7 500	10 250	18 435	685
adóhiány					685

2009. szeptember	fizetendő adó e Ft		előzetes áfa e Ft		
	növekedés	csökkenés	növekedés	csökkenés	egyenleg
főkönyvhöz igazítás miatt	0	0	0	0	
bizonylat nélk. Könyvelés	0	7 500		10 400	2 900
adathamisítás miatt	0	0	0	0	0
(2. sz. gazd. társ.) számla miatt				197	197
összesen:		7 500		10 597	3 097

adóhiány					3 097
2009. október	fizetendő adó e Ft	előzetes áfa e Ft			
	növekedés		csökkenés		növekedés
főkönyvhöz igazítás miatt					
bizonylat nélk. Könyvelés					
adathamisítás miatt	0	0	0	3 800	3 800
(2. sz. gazd. társ.) számla				235	235
miatt					
összesen:				4 035	4 035
adóhiány					4 035

2009. november fizetendő adó e Ft előzetes áfa e Ft

	növekedés	csökkenés	növekedés	csökkenés	egyenleg
főkönyvhöz igazítás miatt					
bizonylat nélk. Könyvelés	0	5 000	0	13 000	8 000
adathamisítás miatt					
(2. sz. gazd. társ.) számla				43	43
miatt					
összesen:		5 000		13 043	8 043
adóhiány					8 043

2009. december	fizetendő adó e Ft	előzetes áfa e Ft			
	növekedés		csökkenés		növekedés
főkönyvhöz igazítás miatt					
bizonylat nélk. Könyvelés	0	0	0	2 500	2 500
adathamisítás miatt					
(2. sz. gazd. társ.) számla				66	66
miatt					
összesen:				2 566	2 566
adóhiány					2 566

Egyebekben az első fokú ítélet tényállása hiánytalan, ezért a fenti kiegészítésekkel, illetve helyesbítésekkel a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

A lefolytatott részbizonyítás során (szakértő neve) igazságügyi adó-, járulék és könyvszakértő a kiegészítő véleményében és a másodfokú tárgyaláson történt meghallgatása során a kompetenciájába tartozó, a védő által felvetett valamennyi kérdésre válaszolt. Úgy nyilatkozott, hogy szakvéleménye elkészítésekor rendelkezésére állt az első-és másodfokú adóhatósági határozat és az adóhatóság vizsgálati jegyzőkönyve annak összes mellékletével. Az ügyben eddig tett szakértői megállapításait nem módosította, kivéve a 2008 és 2009 évekre összesen megállapított adóhiány összegét, az alapvéleményben megállapított 81.372.000.- forintról 87.218.000.- forintra. Kifejtette, hogy az **(1. sz. gazd. társ.)**-nál nem volt elég a valós gazdasági esemény, fiktív számlázás történt, és mivel ez megnövelte a fizetendő adót, a kiadások összegét is növelni kellett. Az adóhiány-emelést a **(2. sz. gazd. társ.)**, a **(3. sz. gazd. társ.)** és a **(4. sz. gazd. társ.)** fiktív számlái jelentették. Kitért arra is, hogy az áfa törvény 55. § alapján, az adófizetési kötelezettség fiktív számlakibocsátás esetén is fennáll, kivéve ha a jogszabályhely szerinti kizáró okokat kétséget

kizáró módon igazolják. Az **(1. sz. gazd. társ.)** csak akkor mentesült volna az áfa fizetési kötelezettség alól, ha a fiktív számlák stornírozásra kerültek volna, ilyen viszont nem történt. A másik fél értesítése, hogy fiktív számlázás történt, az **(1. sz. gazd. társ.)**-t még nem mentesítette az áfa fizetési kötelezettség alól.

A vádlott a másodfokú tárgyaláson bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomást tett. A fiktív számlák kibocsátását a gazdasági válsággal és a nagy összegű bankhitellel magyarázta. Elmondta, hogy a fiktív számlákért a velük kapcsolatban álló cégektől 5%-ot kaptak. Vallotta, a cselekmények elkövetését megbánta, a büntetőeljárás a családját, az egészségét megviselte, a 75 éves anyjáról is neki kell gondoskodni. Több megbetegedésben szenved, melyekről orvosi dokumentumokat csatolt.

Az felvett részbizonyítás, a fiktív számlák figyelembe vétele mellett megállapított magasabb összegű adóhiány vonatkozásában a tényállás kiegészítéséhez illetőleg helyesbítéséhez vezetett. A bírói gyakorlat következetes abban, hogy a fiktív számlák áfa tartalmának a csökkenésével is áfa adónemben adócsalás valósul meg (1/2006. Büntető jogegységi határozat). Vannak olyan cégek, melyek egyáltalán nem végeznek valós gazdasági tevékenységet, de vannak olyanok is, mint az **(1. sz. gazd. társ.)**, melyek valós gazdasági tevékenység mellett bocsátanak ki fiktív számlákat. Ezért állapította meg az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában, hogy az **(1. sz. gazd. társ.)** - nem a védő hivatkozása szerinti kizárólagos - de valós gazdasági tevékenységet végzett.

Az ítélet tábla abban osztotta a védő álláspontját, hogy az elsőfokú bíróság a keretjogszabályokat hiányosan, másrészt tévesen jelölte meg, de ez nem a tényállás része, hanem a jogi indokolásba tartozik.

A vádlott másodfokú tárgyaláson tett vallomása és (szakértő neve) igazságügyi adó-, járulék és könyvszakértő kiegészítő véleménye által, a másodfokú bíróság megállapításaival, a kiegészítésekkel és helyesbítésekkel az első fokú ítélet tényállása megalapozott, hatályon kívül helyezésre nem kerülhetett sor.

A megalapozott tényállás alapján a vádlott bűnösségére való következtetés helyes, a cselekmények elsőfokú bíróság általi minősítése törvényes.

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. tv. (a továbbiakban áfa tv.) 2009. január 31. napjáig érvényes és 2009. február 1. napjától hatályos 55. § (1) bekezdése szerint az adófizetési kötelezettséget annak a ténynek a bekövetkeztetése keletkezteti, amellyel az adóztatandó ügylet tényállásszerűen megvalósul (a továbbiakban teljesítés). A (2) bekezdés szerint az (1) bekezdéshez fűződő joghatás beáll abban az esetben is, ha a teljesítés hiánya ellenére számla kibocsátás történik. A joghatás a számlán a termék értékesítőjeként, szolgáltatást nyújtójaként szereplő személyre, szervezetre áll be, kivéve ha kétséget kizáróan bizonyítja, hogy a számlakibocsátás ellenére teljesítés nem történt vagy, ha teljesítés történt ugyan, de azt más teljesítette, és a 2009. február 1. napjától hatályos szövegezés szerint ezzel egyidejűleg a kibocsátott számla érvénytelenítéséről is haladéktalanul gondoskodik, illetőleg - nevében, de más által kiállított számla esetében - a fentiek fennállásáról haladéktalanul értesíti a számlán a termék beszerzőjeként, szolgáltatás igénybe vevőjeként szereplő személyt, szervezetet.

Az áfa tv. 147. § (1) bekezdése szerint adófizetésre kötelezett az, aki számlán áthárított adót tüntet fel. Adócsalás az adókötelezettség megállapítása szempontjából jelentős ténynek, adatnak a hatóság előtti valótlan előadása révén követhető el. Erre tekintettel a vádlott, mint az **(1. sz. gazd. társ.)** ügyvezetője a 2008 és 2009. évi adóbevallásaiban az adóhatóságot megtévesztve az árbevétel,

illetve a levonható adó összegének valótlán feltüntetésével az adóbevételt áfa adónemben 87.218.- forint összegben csökkentette. Az 1978. évi IV. tv. 138/A. § d) pontja szerint az adóbevétel csökkenése különösen nagy, ha ötvenmillió forintot meghalad, de ötszázmillió forintot nem halad meg. A fentiekre tekintettel, a vádlott adócsalás büntettének az elsőfokú bíróság általi minősítése helyes.

A számvitelről szóló 2000. évi C. tv. tölti ki mint keretjogszabály, a számvitel rendjének megsértése büntettének törvényi tényállását. E jogszabály szerinti kötelezettségek megszegése, illetve a bizonylati rend megsértése bármilyen magatartással megtörténhet, amellyel okozati összefüggésben a gazdasági társaság vagyoni helyzetének áttekintését, illetve ellenőrzését az elkövető megghiúsítja. A nyilvántartási vagy bizonylatolási kötelezettség megszegése vezet a tényállásszerű eredményhez, a vagyoni helyzet áttekintésének vagy ellenőrzésének megghiúsításához. A cselekményt csak az követheti el, akire a számviteli törvény kötelezettségeket ró vagy egyéb bizonylatolási, nyilvántartási kötelezettség terhel. A vádlott mint erre kötelezett, a számviteli törvény vonatkozó előírásait nem tartotta be, mely magatartásával a társaság valós pénzügyi, vagyoni és jövedelmi helyzetének áttekintését lehetetlenné tette. A törvény 4. § (1) bekezdése szerint ugyanis köteles lett volna könyvvezetéssel alátámasztott beszámolót készíteni, megbízható és valós összképet adni a gazdálkodó vagyonáról, annak összetételéről, pénzügyi helyzetéről és tevékenysége eredményéről. A 12. § (2) bekezdése értelmében a könyvvezetés a számviteli alapelvek figyelembe vételével történhet, a 165. §-a szerint minden gazdasági műveletről, eseményről, amely az eszközök, illetve az eszközök forrásainak állományát vagy összetételét megváltoztatja, bizonylatot kell kiállítani (készíteni). A gazdasági műveletek (események) folyamatát tükröző összes bizonylat adatait a könyvviteli nyilvántartásokba rögzíteni kell, a számviteli (könyvviteli) nyilvántartásokba csak szabályszerűen kiállított bizonylat alapján szabad adatokat bejegyezni és meg van határozva az is, hogy milyen a szabályszerű bizonylat. A vádlott a fenti szabályokat tudatosan megszegte, amit - a védő hivatkozásával szemben - határozataikban az adóhatóságok meg is állapítottak. Az első fokon eljáró adóhatóság megállapította, hogy a vizsgált időszakokra és adónemekre vonatkozóan önellenőrzést nem nyújtott be, az ellenőrzésre először hiányosan, majd vizsgálatra alkalmatlan, elázott állapotban adta át az alapbizonylatokat, nyilvántartásokat és a teljes papír alapú főkönyv a vizsgálat lezárásáig nem is került az ellenőrzés birtokába. Ezért, közel 70 üzleti partnert és a nyomtatványforgalmazókat kereték meg a szállítók és a gazdasági események beazonosítására, az ellenőrzést csak ezek alapján tudták elvégezni (első fokú adóhatósági határozat 4., 5. oldal). E miatt, az elsőfokú adóhatóság ellenőrzés akadályozása miatt a vádlottal szemben 500.000.- forint mulasztási bírságot is megállapított. A másodfokú adóhatóság ezen megállapításokat jogszerűnek, a mulasztási bírságot törvényesen kiszabottnak találta (másodfokú adóhatósági határozat 16. oldal 2. bekezdés).

A számvitel rendjének megsértése büntette rendbelisége a beszámolási időszak (naptári év vagy üzleti év) számához igazodik. Mivel a jelen esetben két évről van szó, helyes a cselekmény 2 rendbeliként való minősítése is.

Az adócsalás büntette és a számvitel rendjének megsértése büntette mellett, a folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének valóságos halmazatban való megállapítása is helyes, azonban e bűncselekmény megnevezésére az első fokú ítélet rendelkező részében nyilvánvaló elírás miatt tévesen került sor. Ezért az ítéletábra megállapította, hogy a magánokirat-hamisítással kapcsolatos cselekmény megnevezése helyesen, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége.

Az elsőfokú bíróság a bűnösségi körülményeket többségében helyesen vette számba és értékelte. Az ítéletábra további súlyosító körülményként vette figyelembe az adócsalás büntetténél és a

magánokirat-hamisítás vétségénél a folytatólagosságot. Az enyhítő körülmények köréből viszont a büntetlen előéletet mellőzte, mivel ez a vádlott alkalmazásának előfeltétele volt, de további enyhítő körülményként vette figyelembe a bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomását és a betegségeit.

A vádlottal szemben halmazati büntetésként kiszabható szabadságvesztés alsó határa 2 év, felső határa egy nappal kevesebb mint 12 év. A vádlott terhére megállapított bűncselekmények elkövetésének befejezésétől több mint 6 év eltelt. Így, az időmúlás jelentős, ami nyomatékos enyhítő körülmény. Ezért az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által kiszabott 3 év 6 hónap börtönbüntetést és 4 év közügyektől eltiltást súlyosnak találta, és a börtönbüntetést a törvényi minimumot alig meghaladó mértékre, 2 év 6 hónapra, a közügyektől eltiltás tartamát 3 évre enyhítette. Az adócsalás büntette és a számvitel rendjének megsértése büntette is tárgyi súlyát tekintve súlyos bűncselekmény. Az egyéni és az általános megelőzés érdekében is, az ilyen bűncselekményt elkövetőkkel szemben végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása indokolt. Az ítélet tábla nem találta indokoltnak a további enyhítést és a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre való felfüggesztését a vádlott betegségére és anyja ápolásának szükségességére vonatkozó hivatkozás miatt sem, de a 2 évet meghaladó szabadságvesztés esetén a végrehajtás felfüggesztésére nincs is törvényes lehetőség.

Helyesen rendelkezett az elsőfokú bíróság, amikor a védői észrevétellel szemben, a vádlottat nem szabadságvesztésre, hanem börtönbüntetésre ítélte, hiszen az 1978. évi IV. törvényt alkalmazta, mely nem tartalmaz olyan rendelkezést, mint a jelenleg hatályos Btk. 35. § (1) bekezdése, hogy a bíróság szabadságvesztést szab ki. Ugyanakkor helyes az elsőfokú bíróság által az adócsalás büntettének és a számvitel rendjének megsértése büntettének megnevezése is, mert a bűncselekmények megnevezéséről szóló, 2008. február 11. napján meghozott BKv. 61. szerint a bűncselekményt a bíróság ügydöntő határozatának rendelkező részében a Btk. Különös része szerinti alcímével kell megnevezni.

Tévedett viszont az elsőfokú bíróság, amikor a NAV polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. A 4/2015. BJE szerint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal a büntetőeljárás során a hatáskörébe tartozó kötelező befizetésekkel vagy költségvetési támogatással kapcsolatban elkövetett bűncselekménnyel okozott kár megtérítése érdekében magánfélként polgári jogi igényt nem érvényesíthet. Ebből következően, ilyen esetekben, a NAV által előterjesztett polgári jogi igény arra nem jogosult személy által előterjesztettnek tekintendő. Ilyen esetről azonban, a polgári jogi igény elbírálására vonatkozó Be. 335. §-a nem rendelkezik. A Be. 54. § (7) bekezdése alapján ha a polgári jogi igény érvényesítésével kapcsolatos eljárási kérdésről e törvény nem rendelkezik, a polgári eljárás szabályait kell alkalmazni, feltéve, hogy azok e törvénnyel, illetőleg a büntetőeljárás jellegével nem ellentétesek. A nem jogosult által előterjesztett polgári jogi igény elbírálásáról pedig a Pp. 130. § (1) bekezdés g) pontja akként rendelkezik, hogy ilyen esetben a bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasítja. A kifejtettekre tekintettel, mivel a NAV polgári jogi igény előterjesztésére nem volt jogosult, az ítélet tábla úgy rendelkezett, hogy az általa előterjesztett igényt elutasította.

Az elsőfokú bíróság elmulasztott rendelkezni a lefoglalt bűnjelkekről, melyek az **(1. sz. gazd. társ.)** 2008. és 2009. évi könyvelését tartalmazó két darab DVD lemez (nyomozati iratok 1. kötet 139. oldal). Mivel olyan tárgyak, amelyek valamely tény, adat valóságát esemény megtörténtét igazolják, rájuk a Be. 116. § (2) bekezdése szerinti okiratra vonatkozó rendelkezések irányadók. Ezért az ítélet tábla úgy rendelkezett, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-alföldi Regionális Bűnügyi Igazgatóság Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Vizsgálati Osztály II. bűnjelkezelőjénél 31/2013/1. tételszám alatt bevételezett ezen bűnjelkelek lefoglalását megszüntette, és megállapította, hogy azokat

a büntetőügy iratainak mellékleteként kell kezelni.

A kifejtettekből következik, hogy az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a fentiek szerint megváltoztatta, egyebekben a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban (szakértő neve) igazságügyi adó-, járulék és könyvszakértő által készített kiegészítő szakvéleménnyel és a tárgyaláson történt meghallgatásával összesen 347.930.- forint bűnügyi költség merült fel, melynek megfizetésére a vádlottat a Be. 381. § (1) bekezdésére figyelemmel a Be. 338. § (1) bekezdése alapján kötelezte.

, 2016. május 17.

Dr. Hegedűs István s. k.
a tanács elnöke

Dr. Nikula Valéria s. k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Katona Tibor s. k.
a tanács tagja

A Szegedi Ítélőtábla Bf.III.616/2015/13. számú ítélete és a Szolnoki Törvényszék 3.B.382/2014/28. számú ítéletének, a jelen ítélettel meg nem változtatott része, a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2016. május 17.

Dr. Hegedűs István s. k.
a tanács elnöke